

Τίτλος Μαθήματος	Αειφόρος ανάπτυξη μέσω της εικαστικής παιδείας				
Κωδικός Μαθήματος	DLESESC509				
Τύπος μαθήματος	Επιλεγόμενο				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	2^ο ή 3^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκουσας	Βικτωρία Παύλου και Μαρία Βασιλειάδου				
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	-	Εργαστήρια / εβδομάδα	-
Στόχοι Μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες εις βάθος γνώση σύγχρονων θεωριών και μεθοδολογιών που σχετίζονται με την αειφόρο ανάπτυξη και την εικαστική παιδεία. Τα σύγχρονα ζητήματα στην εκπαίδευση και στην κοινωνία γενικά δημιουργούν προκλήσεις για τη διδασκαλία-μάθηση στον 21ο αιώνα. Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα κληθούν να επανεξετάσουν την εικαστική παιδεία και την ενσωμάτωση των εικαστικών τεχνών μέσω της μελέτης της επίδρασης διαφόρων ζητημάτων/ θεωριών / κινημάτων, όπως η ανακοδομητική παιδεία, η μεταμοντέρνα θεωρία, η κοινωνικά εμπλεκόμενη τέχνη και η κοινοτική τέχνη. Επομένως, θα μπορούν να επιχειρηματολογούν για τους συνδέσμους ανάμεσα στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη (ΕΑΑ) και την εικαστική παιδεία (ΕΠ).</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες πρέπει να είναι ικανοί/ικανές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να επιδεικνύουν καλύτερη κατανόηση των σύγχρονων προσεγγίσεων στην εικαστική παιδεία, στην ενσωμάτωση των εικαστικών σε προγραμμάτων σπουδών και των ιστορικών καταβολών τους: κριτική ανάλυση και συζήτηση σχετικών αναγνωσμάτων, επιχειρηματολογία σχετικά με την επιρροή και τον ρόλο των διαφόρων σύγχρονων θεωριών στην εικαστική παιδεία, - να επιδεικνύουν καλύτερη κατανόηση των συστατικών ανάπτυξης ενός προγράμματος σπουδών· να αναπτύσσουν καινοτόμα εικαστικά 				

	<p>προγράμματα/ενότητες ή προγράμματα/ενότητες ενσωμάτωσης των εικαστικών τεχνών υιοθετώντας σύγχρονες προσεγγίσεις,</p> <ul style="list-style-type: none"> - να αναγνωρίζουν και να διατυπώνουν γνώσεις για τις εικαστικές τέχνες στην εκπαίδευση που να αφορούν στα υλικά, τις τεχνικές, τους καλλιτέχνες (σύγχρονοι καλλιτέχνες που ασχολήθηκαν με κοινωνικά θέματα), έργα τέχνης (που σχετίζονται με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα), - να εφαρμόζουν τεχνικές και μεθόδους που θα βοηθούν τους μαθητές και τις μαθήτριες να αποκτούν εγκάρσιες ικανότητες και δεξιότητες με την σύνδεση της εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη (ΕΑΑ) και της εικαστικής παιδείας (ΕΠ) (δημιουργικότητα, κριτική σκέψη, επικοινωνία και συνεργασία), - να επιδεικνύουν αναστοχαστικές πρακτικές στη διδασκαλία και τη μάθηση, - να οργανώνουν εργαστήρια για σύνδεση της εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη (ΕΑΑ) και της εικαστική παιδείας (ΕΠ), και - να χρησιμοποιούν διάφορα υλικά και τεχνικές για να προωθήσουν την ευαισθητοποίηση των μαθητών/ μαθητριών τους στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη (ΕΑΑ) και την εικαστική παιδεία (ΕΠ). 		
Προαπαιτούμενα	--	Συναπαιτούμενα	---
Περιεχόμενο Μαθήματος	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή. Ο αναστοχαστικός εκπαιδευτικός: αναστοχαστικές πρακτικές στην εικαστική παιδεία) 2. Σκοποί και κατευθύνσεις στην εικαστική παιδεία 3. Επανεξέταση του προγράμματος σπουδών στο πλαίσιο 4. Κοινωνικά εμπλεκόμενη τέχνη και κοινοτική τέχνη 5. Εικαστικές τέχνες και ενσωματωμένο πρόγραμμα σπουδών 6. Κάνοντας επιλογές: ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών 7. Ο ρόλος του καλλιτέχνη στην εικαστική παιδεία 8. Τέχνη και ζητήματα βιωσιμότητας. 9. Σύγχρονη τέχνη και ο ρόλος της στην κοινωνία 		

	<p>10. Εικονικές επισκέψεις σε μουσεία τέχνης.</p> <p>11. Πολυπολιτισμικές προσεγγίσεις μέσω της τέχνης σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.</p> <p>12. Δημιουργία σχεδίων μαθήματος με την ενσωμάτωση της εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη (ΕΑΑ) στην εικαστική παιδεία (ΕΠ).</p>
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Η μεθοδολογία διδασκαλίας του μαθήματος περιλαμβάνει τρεις βασικές μεθοδολογίες/προσεγγίσεις που σχετίζονται με:</p> <p>α) την εμπειρογνωμοσύνη της διδασκαλίας. Υιοθετεί το μοντέλο 'Pedagogical Content Knowing' (PCKg) για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών, το οποίο επικεντρώνεται στην ανάγκη να παρέχονται διαφορετικά είδη γνώσεων με ολοκληρωμένο τρόπο: παιδαγωγική γνώση, γνώση του γνωστικού αντικειμένου, γνώση των παιδιών, και γνώση του περιβάλλοντος μάθησης, και</p> <p>β) μεθοδολογίες εξ αποστάσεως μάθησης. Το μάθημα παραδίδεται στους φοιτητές και στις φοιτήτριες με μέσα ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης όπως εργαλεία επικοινωνίας (π.χ. τηλεδιάσκεψη, ηχοδιάσκεψη και κειμενική διάσκεψη), εργαλεία συνεργασίας (π.χ. φόρουμ συζήτησης, blogs και wikis) και εργαλεία ανάπτυξης περιεχομένου (π.χ. Power Point παρουσιάσεις, σχολιασμένες παρουσιάσεις, πληροφοριακά βίντεο). Σκοπός είναι η ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής, της συνεργασίας, της επικοινωνίας και της συμμετοχής. Έτσι, το μάθημα στοχεύει να ικανοποιήσει διαφορετικούς τρόπους μάθησης και να οικοδομήσει μια κοινότητα μαθητευομένων.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Κάθε εβδομάδα δίνονται αρκετά αναγνώσματα για κριτική ανάγνωση, κυρίως άρθρα ή κεφάλαια βιβλίων. Όποτε είναι δυνατόν παρέχονται αναγνώσματα και στα ελληνικά. Κάθε βδομάδα περιέχει παρουσίαση των βασικών σημείων. Ενδεικτικές αναγνώσματα παρατίθενται στη συνέχεια:</p> <p>Emery, L. (Ed.). (2002). <i>Teaching art in a postmodern world: Theories, teacher reflections and interpretive frameworks</i>. Common Ground.</p> <p>Freedman, K. (2003). <i>Teaching visual culture: Curriculum, aesthetics, and the social life of art</i>. Teachers College Press.</p>

- Graham, M. A. (2009). The power of art in multicultural education: The international stories project. *Multicultural Perspectives*, 11(3), 155-161.
- Hamlin, J., & Fusaro, J. (2018). Contemporary Strategies for Creative and Critical Teaching in the 21st Century. *Art Education*, 71(2), 8-15.
- Lawton, P.H. (2016). Teaching for Respect and Understanding of Difference: Social Media and Contemporary Art as Vehicles for Addressing Racism. *Journal of Cultural Research in Art Education (Online)*, 33, 124.
- Marshall, J. (2014). Transforming education through art-centred integrated learning. *Visual Inquiry*, 3(3), 361-376.
- O'Donoghue, D., & Berard, M. F. (2014). Six qualities of socially engaged design: Emerging possibilities for K-12 art education programs. *Art Education*, 67(6), 6-10.
- Pavlou, V. (2020). Art Technology Integration: Digital Storytelling as a Transformative Pedagogy in Primary Education. *International Journal of Art & Design Education*, 39 (1): 195-201
- Pavlou, V. & Kadji- Beltran, Ch. (2021). Enhancing Arts Education with Education for Sustainable Development Competences: a proposed framework for Visual Arts Education educators (pp. xxx-xxx). In E. Wagner, C.S. Nielsen, L. Veloso, T. Suominen, A. & N. Pachova (eds), *Arts. Sustainability. Education. ENO Yearbook Volume 2*: Singapore: Springer Verlag
- Pavlou, V. (2020). Art Technology Integration: Digital Storytelling as a Transformative Pedagogy in Primary Education. *International Journal of Art & Design Education*, 39 (1): 195-201
- Sanders-Bustle, L. (2018). Socially Engaged Art as Living Form: Activating Spaces and Creating New Ways of Being in a Middle School Setting. *Art Education*, 71(6), 38-44.
- Sickler-Voigt, D. C. (2020). *Teaching and Learning in Art Education: Cultivating Students' Potential from Pre-K through High School*. Routledge

- Αυγητίδου Σ. (2011). Εκπαίδευση εκπαιδευτικών και κριτικός αναστοχασμός: η συμβολή των ημερολογίων στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης. Στα Πρακτικά του Συνεδρίου "Οι Σχολές των Επιστημών της Αγωγής: ο ρόλος τους στις προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας"(σελ. 162-177). Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Πανεπιστημίο Frederick, 29-30 Απριλίου, 2011, Λεμεσός.
- Καίλα Μ., Μόγιας. Α., Παπαβασιλείου. Β. (2013) (Συλλογ. Τόμος) *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία στις αρχές του 21ου αιώνα*. Αθήνα: ΔΙΑΔΡΑΣΗ
- Καράμηνas, Ι. (2010). Ο αναστοχασμός ως μεταγνωστική διαδικασία κατά την πρακτική άσκηση των εκπαιδευτικών με μικροδιδασκαλία: Η περίπτωση των σπουδαστών του ΕΠΠΑΙΚ στην ΑΣΠΑΙΤΕ. Στα Πρακτικά του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.), 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα «Μαθαίνω πώς να μαθαίνω», 7-9 Μαΐου 2010
- Μαλαφάτης, Κ. & Σταμάτη, Ε. (2011). Η εικαστική καλλιέργεια των μαθητών του μετανεωτερικού σχολείου: πολυτέλεια ή ανάγκη; Στα Πρακτικά του 4ου Διεθνούς Συνεδρίου 'Τέχνες και Εκπαίδευση: Δημιουργικοί Τρόποι Εκμάθησης των Γλωσσών» (σελ. 125-130). Αθήνα: Εργαστήριο Τέχνης και Λόγου, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Αθηνών – ΕΕΜΑΠΕ.
- Μαρκίδου, Τ. (2014). Κοινωνικές και (δια)πολιτισμικές αξίες στο μάθημα της εικαστικής αγωγής (σελ. 266-292). Στο Χ. Χατζησωτηρίου & Κ. Ξενοφώντος (επιμ.), *Διαπολιτισμική Εκπαίδευση: προκλήσεις, παιδαγωγικές θεωρήσεις και εισηγήσεις*. Καβάλα: Εκδόσεις Σαϊτά, (OER).
- Νάκου, Ε. (2000). *Τα παιδιά και η Ιστορία. Ιστορική σκέψη, γνώση και ερμηνεία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Παύλου, Β. (2018). *Εικαστικές τέχνες και εκπαίδευση. Τα παιδιά ως θεατές και παραγωγοί έργων τέχνης*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη
- Σταματάκη Χ. & Σωμαράκη, Σ. (2010) Τέχνη και Αειφορία Διαθεματικό Project Σ.Δ.Ε Τυλίσου. Στα Πρακτικά του 5ου Συνεδρίου Π.Ε.ΕΚ.Π.Ε

	<p>με τίτλος «Το σταυροδρόμι της εκπαίδευσης για την Αειφορία, Ιωάννινα, 26-28 Νοεμβρίου, 2010.</p> <p>Τζίφας, Α. (2007). Η «διαθεματικότητα» ως διδακτική πρόταση: οριοθέτηση, ιστορικά στοιχεία, συσχετίσεις, κριτική θεώρηση, ενδεικτικό διδακτικό παράδειγμα (σελ. 41-61). Στο Γ. Χαριτίδου & Ν. Χατζόγλου (επιμ.) Πρακτικά του Πανελληνίου συνεδρίου με τίτλο «Προγράμματα σπουδών των φιλολογικών μαθημάτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και νέα διδακτικά». Αθήνα: Ελληνοεκδοτική: Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων.</p> <p>Φιοραβάντες Β. (2000). <i>Μοντερνισμός και Κουλτούρα</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Χρησιτίδης, Κ. (2006). Εικαστική αγωγή και διαθεματικές δραστηριότητες: Μεθοδολογικά ζητήματα http://www.edc.uoc.gr/~didgram/PDF/XRISTIDIS.pdf</p>
Αξιολόγηση	<p><u>1. Τελική γραπτή εξέταση (50%)</u></p> <p>Τελική γραπτή εξέταση η οποία θα διεξαχθεί στο τέλος του εξαμήνου. Η εξεταστέα ύλη αφορά θέματα από την ύλη του εξαμήνου και θα δοθεί εγκαίρως από τους διδάσκοντες.</p> <p><u>2. Συνεχής αξιολόγηση (50%)</u></p> <p>Με στόχο την αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, διάφορες μεθοδολογίες αξιοποιούνται κατά τη διάρκεια του μαθήματος:</p> <p><u>Α Πορτφόλιο (30%)</u>. Ανάπτυξη αναστοχαστικού εικαστικού ημερολογίου (που περιλαμβάνει εικόνες και κείμενο) όπου οι φοιτητές/ φοιτήτριες επιδεικνύουν εις βάθος και στοχαστική εμπλοκή με τη μάθηση. [Μέρος Α + Μέρος Β: 15% για κάθε μέρος = 30%]</p> <p><u>Β. Κριτική ανάγνωση (10%)</u>. Οι φοιτητές/φοιτήτριες συμμετέχουν σε φόρουμ συζήτησης όπου επιδεικνύουν κριτική ανάγνωση σύγχρονων θεωριών στην εικαστική παιδεία. [Φόρουμ συζήτησης I & II: 5% για το καθένα = 10%]</p> <p><u>3. Εργασία: Σχέδιο μαθήματος (10%)</u></p>

	Οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να ετοιμάσουν ένα σχέδιο μαθήματος για τη σύνδεση της εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη (ΕΑΑ) και την εικαστική παιδεία στην τάξη
Γλώσσα	Ελληνική ή Αγγλική